

CERAMIC SERIES

BILLY ADAMS

by Frances Woodley

Billy Adams is an Irish potter. He was born in Derry but now lives and works in Cardiff. He first came to Wales to follow the M.A. course in Ceramics at Cardiff Institute of Higher Education in 1987 and subsequently decided to remain here.

It seems that on leaving Ireland he became acutely conscious of his 'Irishness' and felt the need to investigate and interpret this cultural identity by means of associations evoked through the medium of clay. His strong sense of identity derives from time spent as a child and young adult in the heart of the political troubles but also from experiences gained away from that troubled environment whilst exploring the Irish countryside with all its ancient and magical associations.

Like many artists he values the culture that made him what he is but, like them, he has chosen to step outside the culture in order to reflect and draw upon it in a more detached manner. Whilst on his M.A. course and probably for the two ensuing years rural Ireland became his chief source of inspiration. The areas of Donegal and Connemara in particular, became a central theme to be explored and explained by means of ceramic surfaces. His decision to remain in Cardiff meant an inevitable fusion of these original sources with new experiences and associations. This has, in turn, led to a body of work which has less to do with Ireland and more to do with these recent influences. Most importantly, however, I feel that the present work is beginning to feed itself, several 'generations' of pots having now been produced that are witness to a growing confidence and critical evaluation.

Billy Adams is essentially interested in vessel forms in the shapes of jugs, vases and bowls. These jugs, whose generic references to their utilitarian counterparts are only as overt as they need to be, have begun to hover close to becoming sculptures, but this potter is loathe to release that final thread of association. The jugs have remained a favourite theme, perhaps because, like the human face, they require only the most minimal of references to be identified by the onlooker. This has consequently allowed wide scope for exploration and experimentation in their treatment. Billy Adams has exploited this aspect to the full, even to the extent of combining non-ceramic materials with his ceramic pieces. One is left with the impression that important decisions and future directions have been established in these jug forms and that the potter is himself able to evaluate and direct his forms in just this way.

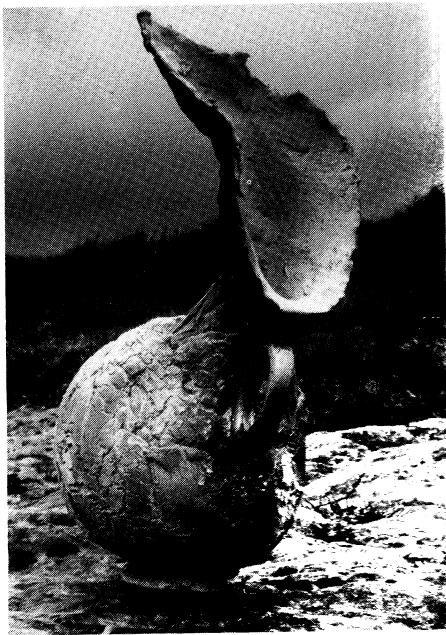

The vertical and bowl shaped vessels represent, by contrast, a light relief to the central theme of the jug. All these vessels are decidedly robust, formed with a keen sense of energy and confidence. They almost always have an upward thrust making them bold and monumental. Forms, other than the jugs, seem to invite the onlooker to experience a more intimate relationship with the pot.

The ceramic surfaces, being mixtures of different clays and glaze treatments fired at varying temperatures, are essential to the overall character of the pots. The volcanic and organic nature of these surfaces complements the forms, contributing to their sense of energy and inviting one to touch and explore, much as one might do on beaches or rockfaces. The apparently confident handling of these surfaces belies a considerable knowledge and understanding of the technical aspects of clays, glazes and kilns. These surfaces, though derived originally from landscape are now becoming a personal language in their own right and are manipulated less literally and with more authority.

Alongside the vessel and its surface treatment Billy Adams' main pre-occupation is scale, both intimated and actual. There is nothing precious, delicate or modest in the nature of his pots; they exude a feeling of stature and significance. Monumentality, or the sense of it, is skilfully implied through the potter's frequent use of small bases and carinated forms resulting in an assymetrical angularity. This in turn allows the onlooker to take nothing for granted, as in the profiles, which from any angle, present two different routes from base to rim. The jugs in particular have until recently had a strong two dimensional quality but by way of twisting evocatively, flirtatiously, appealingly and humorously, they now invite one to look from more viewpoints. It is as if their maker were so at one with his forms that they almost dance, take a chance with balance,

knowing that any imbalance is only teasingly and fleetingly suggested. The earlier monumentality has therefore been replaced, at least for the time being, by more gestural shapes. A more sophisticated interest in the play of two and three dimensional illusion has also emerged but it is not yet overt or fully resolved. These recent, more self conscious practices suggest a potter who is able to manipulate, not just materials, but ideas; the piper, not just the clay, playing the tune.

Billy Adams is more than a practising potter and these other aspects of his life play a crucial part in his role as an artist craftsman. He has been an artist in residence and part-time lecturer at Pontypool College in Gwent for nearly three years now and teaches as a visiting lecturer in Cork. His teaching, he feels, sparks off ideas and maintains a rigour in the approach he takes with his own work. He is a most energetic teacher with a strong belief in the potential of every one of his students. He shares a studio with other potters in Cardiff and has exhibited widely in the last few years. The reputation he is now gaining for himself was given a crucial break by Declan McGonagle of the Orchard Gallery in Derry in 1990. His commitment to his studio work and teaching are complemented and enriched by his abiding passion for the countryside in Wales and Ireland where he walks and fishes as often as he can.

The major ceramic influences which have played a part in the development of Billy Adams' work are, significantly, potters like Gordon Baldwin, who also sets great store by teaching. Earlier and critical influences include Clive Fiddes and Peter Mainley at Belfast College of Art.

Billy Adams fits comfortably into the contemporary ceramics scene in that he deals with issues which are currently under debate. However, this familiarity with the current vernacular in no way diminishes the originality and strength of his own language, which is poised to develop still further.

Photographs by Ken Absalom.

GYFRES GERAMIC

BILLY ADAMS

gan Frances Woodley

Crochenydd Gwyddelig yw Billy Adams. Fe'i ganed yn Derry ond mae'n byw ac yn gweithio yng Nghaerdydd. Daeth i Gymru yn wreiddiol i ddilyn y cws M.A. mewn Cerameg yn Sefydliad Addysg Uwch Caerdydd ym 1987, ac yna penderfynodd aros yma.

Mae'n ymddangos iddo ddod yn wirioneddol ymwybodol o'i natur Wyddelig ar ôl iddo adael lwerddon a theimloedd yr angen i archwilio ac i ddehongli ei hunaniaeth ddiwylliannol drwy gyfrwng cysylltiadau a gâi eu dwyn i gof drwy gyfrwng clai. Mae ei synnwyr cryf o hunaniaeth yn deillio o'r amser a dreuliodd yn blentyn ac yn âr ifanc ynghanol trafferthion politicaidd ei wlad a hefyd o'r profiadau a gafodd ymhell o'r amgylchedd helbulus hwnnw tra'n crwydro ymhllith holl gysylltiadau hudol a hynafol cefn gwlad lwerddon.

Fel llawer i artist arall, mae'n gweld gwerth yn y diwylliant a'i gwnaeth yr hyn ydyw ond, fel hwythau, mae wedi dewis camu y tu allan i'r diwylliant hwnnw er mwyn gallu myfyrio ac elwa arno mewn modd mwy annibynnol. Tra oedd ar ei gwrs M.A., ac yn ystod y ddwy flynedd ganlynol o bosibl, cefn gwlad lwerddon oedd prif ffynhonnell ei ysbrydoliaeth. Daeth ardaloedd Donegal a Connemara yn arbennig yn tema ganolog i'w harchwilio a'i hegluro drwy gyfrwng arwynebau ceramig. Roedd ei benderfyniad i aros yng Nghaerdydd yn golygu uniad anorfol rhwng y ffynonellau gwreiddiol hyn a phrofiadau a chysylltiadau newydd. Arweiniodd hyn yn ei dro at gasgliad o waith sydd yn ymwneud llai ag lwerddon a mwy â'r dylanwadau diweddar hyn. Yn bwysicaf oll, fodd bynnag, teimlaf fod y gwaith presennol yn dechrau ei fwydo ei hun, mae amryw 'genedlaethau' o botiau wedi cael eu cynhyrchu erbyn hyn sy'n tystio i hyder cynyddol a gwerthfawrogiad beirniadol.

Mewn ffurflau llestri megis jygiau, ffiolau a bowleni y mae hanfod diddordeb Billy Adams. Mae'r jygiau hyn, nad yw eu cyfeiriadaethau generig at eu cymheiriaid

defnyddiadwy ond mor amlwg ag y mae gofyn iddynt fod, wedi dechrau ymylu ar fod yn gerfluniau, ond mae'r crochenydd hwn yn amharod i ollwng gafael yn gyfangwbl ar yr edefyn olaf o berthynas. Mae'r jygiau wedi parhau'n hoff thema, efallai oherwydd, fel yn achos yr wyneb dynol, nad oes angen ond y lleiafswm o gyfeiriadaeth er mwyn i'r sawl sy'n edrych arnynt eu hadnabod. O ganlyniad mae hyn wedi caniatu cyfle helaeth i archwilio ac i arbrofi wrth ymdrin â hwy. Mae Billy Adams wedi manteisio i'r eithaf ar yr agwedd hon, hyd yn oed i'r graddau ei fod yn cyfuno defnyddiau nad ydynt yn rhai ceramig gyda'i eitemau ceramig. Yr argraff a geir yw fod penderfyniadau pwysig a chyfeiriad ar gyfer y dyfodol wedi cael eu sefydlu yn y ffurffiau jygiau hyn, a bod y crochenydd ei hun yn gallu gwerthuso a chyfeirio ei ffurffiau yn yr union ffordd yma. Ar y llaw arall, mae'r llestri unionsyth a'r rhai ar ffurf bowlenni yn cynrychioli rhyw o llyngod oddi wrth thema ganolog y jwg. Mae pob un o'r llestri hyn yn ddiamau yn rhai cadarn gydag ymdeimlad cryf o ynni a hyder. Bron yn ddieithriad mae rhyw ymthiad tuag i fyny yn perthyn iddynt sy'n eu gwneud yn eofn ac yn anferth. Mae'r ffurffiau, ac eithrio'r jygiau, fel pe baent yn gwahodd y sawl sy'n edrych arnynt i brofi perthynas fwy agos â'r llestr.

Mae'r arwynebau ceramig sy'n gymsgedd o glai gwahanol a thriniaethau gwyddreddol wedi eu tanio ar amryfal dymhereddau yn rhan hanfodol o gymeriad cyffredinol y potiau. Mae natur folcanig ac organig yr arwynebau hyn yn ategu'r ffurffiau, gan gyfrannu tuag at eu hymdeimlad o ynni a gwahodd y sawl sy'n eu gweld i'w cyffwrdd a'u harchwilio, yn digon tebyg i'r ffordd y byddai rhywun yn ei wneud ar draethau neu greigiau. Mae'r modd ymddangosiadol hyderus yr ymdrinir â'r arwynebau hyn yn celu cryn wybodaeth a dealltwriaeth o agweddau technegol clai, gwyddreddau ac odynnau. Er bod yr arwynebau'n deillio'n wreiddiol o'r tirlun, maent erbyn hyn yn dod yn iaith bersonol yn eu rhinwedd eu hunain ac maent yn cael eu trin a'u trafod yn llai llythrennol a chyda rhagor o awdurdod.

Ynghyd â'r llestr a'i ddull o drafod ei arwyneb, un o'r prif bethau sy'n mynd â bryd Billy Adams yw graddfa, yn wirioneddol ac yn y modd y'i hawgrymir. Nid oes unrhyw beth yn ffug-gain, yn llednais nac yn ddiymhongar yn rhan o natur ei botiau; maent yn orlawn o arwyddocâd pwysfawr. Mae anferthedd, neu'r ymdeimlad o anferthedd, yn cael ei awgrymu'n gywrain drwy ddefnydd cyson y crochenydd o waelodion bychain a ffurffiau rhychog sy'n creu onglogrwydd anghymesur. Mae hyn yn ei dro yn rhwystro i'r sawl sy'n edrych arnynt gymryd unrhyw beth yn ganiataol, fel yn achos y proffiliau sydd o unrhyw ongl yn cynnig dau lwybr gwahanol o'r gwaelod i'r brig. Hyd yn ddiweddar roedd ansawdd dau ddimensiwn cryf yn perthyn i'r jygiau yn arbennig, ond drwy gyfrwng ymdroelli atgofus, cellweirus, apelgar a llawn hiwmor, maent bellach yn ein gwahodd i syllu arnynt o ragor nag un safbwyt. Mae fel pe bai eu gwneuthurwr yn y fath gytgord â'i ffurffiau nes eu bod bron yn dawsio, yn herio cydbwyssedd, gan wybod mai dim ond cael ei awgrymu'n bryfoclyd ac yn ysbeidiol y mae unrhyw ddiffyg cydbwyssedd. Felly mae'r anferthedd blaenorol wedi rhoi lle, am y tro o leiaf, i ffurffiau ystumiol. Daeth diddordeb mwy soffistigedig yn y symud rhwydd rhwng rhithganfyddiad dau a thri dimensiwn i'r amlwg hefyd, ond hyn yma nid yw wedi ei benderfynu'n eglur ac yn derfynol. Mae'r gweithgareddau diweddar mwy hunan-ymwybodol hyn yn awgrymu fod yma grochenydd sy'n gallu trafod syniadau yn ogystal â defnyddiau; y pibydd, ac nid y clai yn unig, sy'n chwarae'r dôn.

Mae Billy Adams yn fwy na chrochenydd sy'n ymarfer ei grefft, ac mae'r agweddau eraill hyn o'i fywyd yn chwarae rhan hanfodol yn ei rôl fel artist o grefftwr. Bu'n artist preswyl ac yn ddarlithydd rhan-amser yng Ngholeg Pontypwl yng Ngwent ers ymron i dair blynedd bellach, ac mae'n dysgu fel darlithydd ymwelliadol yn Cork. Teimla fod ei waith fel addysgwr yn ennynt syniadau ac yn cynnal disgylblaeth yn y ffordd y mae'n ymneud â'i waith ei hun. Mae'n athro hynod o egniol gyda chred gref ym mhontential pob un o'i fyfyrwyr. Mae'n rhannu stiwdio gyda chrochenyddion eraill yng Nghaerdydd ac mae wedi arddangos ei waith yn eang yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Cafodd yr enw y mae'n ei wneud iddo'i hun hwb oll-bwysig gan Declan McGonegal o Oriel Orchard yn Derry ym 1990. Mae ei ymroddiad i'w waith stiwdio ac i ddysgu yn cael

eu hategu a'u cyfoethogi gan e hoffter parhaus o gefn gwlad Cymru ac lwerddon lle bydd yn mynd i bysgota ac i gerdded ar bob cyfle posibl.

Yn arwyddocaol, y prif ddyiarwadau ceramig sydd wedi chwarae rhan yn natblygiad gwaith Billy Adams yw crochenyddion megis Gordon Baldwin sydd hefyd yn rhoi cryn bwys ar addysgu. Ymhilith dylanwadau mwy cynnar a hanfodol bwysig mae Clive Fiddes a Peter Mainley yng Ngholeg Ceif Belfast.

Mae Billy Adams yn ffictio'n gyfforddus i faes cerameg gyfoes gan ei fod yn ymwneud â materion y mae cryn drafod arnynt ar hyn o bryd. Fodd bynnag nid yw'r cynefin dra hwn â'r eirfa gyfoes yn llesteirio d m ar grýfder a gwreiddioldeb ei iaith ef ei hun sydd fel pe bai ar fin datblygu mwy eto.

